

BRUGGE

MUSEA
BRUGGE

01/10 /2020
— 01/02/2021

MEMLING NOW

Volg Hans, influencer
over de eeuwen heen.

—
Follow Hans, influencer
through the ages.

EXPO SINT-JANSHOSPITAAL

MUSEABRUGGE.BE
#MUSEABRUGGE
#MEMLINGNOW

FLEMISH
MASTERS
2018-2020

Flanders
House of the Arts

Klara

Knack

TENTOONSTELLINGEN IN HET PITTORESKE BRUGGE, DÉ BAKERMAT VAN DE VLAAMSE MEESTERS

Bourgondisch Brugge, Jan van Eyck en Hans Memling

In de late Middeleeuwen was Brugge een kosmopolitische stad, een smeltkroes van nationaliteiten en goederen. Toen de lakenindustrie aan belang inboette, legde onze stad zich toe op de productie van luxegoederen zoals edelsmeedkunst, verluchte handschriften, kant, schilderijen,... die vervolgens hun weg vonden naar alle uithoeken van Europa.

Door een uitgekiende huwelijkspolitiek van het Bourgondische hof, verbond het zich aan het graafschap Vlaanderen. De Bourgondische hertogen hadden het naar hun zin in Brugge en verbleven graag in het luxueuze Prinsenhof. Met hun uitstekende smaak en pronklust gaven zij opdrachten aan de meest gerenommeerde kunstenaars zoals de schilder Jan van Eyck die zich in Brugge vestigde en hofschilder van hertog Filips de Goede werd. In opdracht van het hof maakte hij reizen en bedevaarten en zijn internationale bekend-

heid én clientèle breidden zich uit. Voor de kanunnik van Sint- Donaas schilderde hij zijn meesterwerk 'Madonna met kind en kanunnik van der Paele'. Een ander topwerk is het portret van zijn vrouw 'Margaretha van Eyck'. Hofschilder Van Eyck had een enorme invloed op andere kunstschilders - lokaal en internationaal - zoals op Hans Memling, die als Brugse poorter zowel voor rijke stadsgenoten als Spaanse en Italiaanse kooplui en bankiers unieke panelen creëerde. Het 'Ursulaschrijn' en het 'Johannesretabel' realiseerde Memling in opdracht van de kloostergemeenschap van Sint-Jan. Diverse schilderijen van de Vlaamse primitieven die in Brugge gecreëerd werden hebben de stad nooit verlaten en zijn onder meer in het Groeningemuseum en Sint-Janshospitaal te bewonderen.

Gruuthusepaleis en andere monumenten

De Bourgondiërs inspireerden tal van voor-
aanstaande families. De machtige heren
van Gruuthuse bouwden een gotisch paleis
langs de Reie. Jan IV Van der Aa-Van Brug-
he begon rond 1425 met de bouw van een
herenhuis en nazaat Lodewijk van Gruuthuse
zorgde voor de parel aan de kroon met een
imposante, laat 15de- eeuwse bidkapel. Het
statige stadspaleis – nu Gruuthusemuseum
- schittert als nooit tevoren na een grondige
restauratie. De Italiaanse koopmansfamilie

Adornes wijdde in die periode hun oosters
aandoende Jeruzalemkapel in. In de loop van
de 15de eeuw werd ook het gotische Stadhuis
- inspiratiebron voor bouwmeesters uit Brus-
sel, Gent en Leuven - afgewerkt en kwam het
Begijnhof (sedert 1998 Unesco Werelderf-
goed) in volle ontplooiing. Door milde giften
van de hertogen, rijke gilden en patriciërs kon
de Sint-Jacobskerk verfraaid worden. De go-
tische architectuur uit Brugges Gouden Eeuw
is nog bepalend in het straatbeeld.

Italianen en de beurs

Namen van straten als Spanjaardstraat, Engelsestraat, Oosterlingenplein, Spinolarei,... verwijzen dan weer naar de verschillende naties die in handelsmetropool Brugge permanent gehuisvest waren. Een bont gezelschap van vreemde kooplui die naar het meest zuidelijke kantoor van de Duitse Hanze afzakten. Naast commerciële activiteiten zorgden vooral de Italiaanse handelslui voor een florerende banksector. Rond het Beursplein - bij de herberg van de familie Van der Buerze - introduceerden zij nieuwe financiële technieken zoals wisselbrieven en girorekeningen. De beurs - bourse - bolsa - borsa - Börse - is geboren.

Brugge Letterstad & Handmade in Bruges

De traditie van manuscripten, incunabelen en boeken blijft ook zichtbaar. Tal van actuele letterkappers en kalligrafen met wereldwijde faam bestendigen de reputatie van "Brugge Letterstad". De bibliotheken van het Engels Klooster en het klooster van de ongeschoeide Karmelieten openen vanaf 20 februari 2020 hun deuren voor het grote publiek. Bij dit project 'Sacred Books Secret Libraries' staan stilte, authenticiteit en boeken centraal. Als bezoeker ervaar je de unieke verwevenheid van stad en religieus leven in Brugge en dit in verborgen plekken.

Voor de Bourgondische vorsten waren alleen de beste materialen goed genoeg: goud, bergkristal, diamanten en robijnen, zijde en ivoor. Mooie objecten en luxevoorwerpen waren voor hen een middel om hun macht in de verf te zetten. Actuele ambachtelijke makers, gesteund door "Handmade in Brugge", gaan creatief aan de slag met duurzame en rijke materialen zoals textiel, leder, kant, zilver en goud.

Van Eyckjaar

In hét "Van Eyck-jaar" 2020 valt de topbeleving rond de Bourgondiërs en de schilderkunst van de Vlaamse primitieven niet stil. Het Paleis van de heren van Gruuthuse - het Bourgondische Stadspaleis bij uitstek - opende vorige lente de deuren na een jarenlange grondige restauratie. Bezoekers krijgen een museumbeleving op maat en maken door middel van een selectie van topwerken kennis met de Brugse geschiedenis van de middeleeuwen tot heden.

De pas gerestaureerde laat-middeleeuwse bidkapel van Lodewijk van Gruuthuse – een uniek gegeven in Europa – is een “must see”. Deze werd door de Bourgondische Ridder Lodewijk van Gruuthuse als Oratorium gebouwd en verbindt het paleis rechtstreeks met het gotische koor van de Onze-Lieve-Vrouwekerk. Vanuit zijn comfortabele privékapel kon Lodewijk de eredienst volgen zonder zijn huis te moeten verlaten.

DE BELANGRIJKSTE EXPO'S VAN 2020 IN BRUGGE

**VLAAMSE
MEESTERS
2018-2020**

Musea Brugge is de overkoepelende organisatie van de 14 stedelijke museumlocaties, met een heel gevarieerd permanent én tijdelijk aanbod. Jaarlijks bezoeken ca. 900.000 binnen- en buitenlandse gasten één van de musea. Ook in 2020 biedt Musea Brugge een reeks tijdelijke tentoonstellingen aan. Twee hiervan kaderen in het totaalproject “Vlaamse meesters”, gedragen door Toerisme Vlaanderen. Tal van werken van Vlaamse Meesters zijn over de hele wereld te bewonderen, maar toch beleef je ze pas echt ten volle op de plaats waar ze tot stand kwamen, in het unieke decor van Vlaanderen. Brugge is een stad die je recht in het hart treft, een plek op mensenmaat. Groots geworden door haar geschiedenis en bekroond met het Unesco-label van werelderfgoedstad. Middeleeuws mysterieus, ongegeneerd bourgondisch en al eeuwenlang een wereldstad.

Nog tot 8 november 2020 is in het vernieuwde Groeningemuseum de tentoonstelling

VAN EYCK IN BRUGES te bewonderen.

BEKNOPT

Het is een tentoonstelling gewijd aan twee topstukken van de Bourgondische hofschilder die Brugge rijk is: de Madonna van Joris van der Paele en het Portret van zijn echtgenote Margaretha van Eyck.

Aan de hand van authentieke documenten worden zijn werk en leven in Brugge belicht. Daarnaast focust de tentoonstelling op de figuur Joris van der Paele. In de heel bewogen 15de eeuw bouwde hij een indrukwekkende carrière uit aan de pauselijke curie in Rome. Van der Paele was getuige van de machtsspelletjes rond de paus en de antipaus, was betrokken bij onderhandelingen rond de Honderdjarige Oorlog en bij de conciliën.

Het Groeningemuseum is zopas gerenoveerd; alles is volledig opgefrist en ook de permanente opstelling werd herdacht. Ook dit is evenzeer een bezoek waard!

PRAKTISCHE INFO TENTOONSTELLING

Titel	Van Eyck in Bruges
Locatie	Groeningemuseum, Dijver 12, 8000 Brugge
Data	tot 8 november 2020
Openingsuren	van dinsdag tot zondag van 9.30 tot 17 uur.
Tickets	€ 12 (26-64 j.) € 10 (>65 j. & 18-25 j.) = inclusief permanente collectie gratis t/m 17 jaar en inwoners van Brugge
Scenografie	Koen Bovée, Brugge
Info	www.museabrugge.be
Groepsbezoek	Wegens de coronamaatregelen zijn groepsbezoeken tijdelijk niet mogelijk.
Reservaties	Omwille van de coronamaatregelen werkt Musea Brugge tijdelijk met een reservatiesysteem. Reserveer je bezoek vooraf via www.museabrugge.be/reservatie .
Audioguides	Tijdelijk niet beschikbaar. Gratis audiotour in de permanente collectie Groeningemuseum via www.museabrugge.be/groeningetour

In het Sint-Janshospitaal is tussen 1 oktober 2020 en 1 februari 2021 de tentoonstelling **MEMLING NOW: HANS MEMLING IN DE ACTUELE KUNST** te bewonderen.

BEKNOPT

Deze tentoonstelling vertrekt van de schilderkunst van Hans Memling die tot de belangrijkste schilders in het Bourgondische Brugge behoorde.

Hij schilderde voor het middeleeuwse Sint-Janshospitaal vier schitterende kunstwerken, die tot de absolute top van de schilderkunst van de Vlaamse primitieven behoren: één imposant altaarstuk, twee drieluiken en uiteraard ook het wereldberoemde 'Ursulaschrijn'. Door de eeuwen heen heeft Memling een grote invloed gehad op kunstenaars, waaronder zelfs Dürer en Rafaël. Zijn werk inspireert ook actuele kunstenaars: deze tentoonstelling geeft aan hoe hij nog steeds de kunstscène beïnvloedt. Voor bezoekers en specialisten vormt deze expo een unieke gelegenheid om zijn werk te herontdekken en inzichten te vernieuwen.

Allereerst is een reeks vroege werken te zien van Joseph Kosuth, één van de vaders van de conceptuele kunst. Daarnaast komt de Afro-Amerikaanse schilder Kehinde Wiley aan bod. Hij schilderde het officiële portret van de Amerikaanse president Barack Obama. Verder ook werk van de Iraanse schilder Aydin Aghdashloo. De Syrisch-Amerikaanse Diana Al-Hadid en landgenoot David Claerbout creëren voor dit project ook nieuw werk.

Je komt ook oog in oog te staan met het werk van Hans Memling zelf. Het museum bezit zes topwerken van deze 15de-eeuwse meester. Voor de tentoonstelling worden die vervolledigd met twee bruiklenen.

PRAKTISCHE INFO TENTOONSTELLING

Titel	Memling Now. Hans Memling in de actuele kunst
Locatie	Sint-Janshospitaal, Mariastraat 38, 8000 Brugge
Data	van 1 oktober 2020 tot 1 februari 2021
Openingsuren	van dinsdag tot zondag van 9.30 tot 17 uur.
Tickets	€ 12 € 10 (red.) [incl. permanente collectie] gratis t/m 12 jaar en inwoners van Brugge
Info	www.museabrugge.be
Groepsbezoek	(onder voorbehoud) rondleiding € 80/ max. 10 personen te reserveren via www.visitbruges.be/ticketshop NL / FR / EN / DE / ES / IT
Audioguides	(onder voorbehoud) Gratis / NL / FR / EN / DE

Aydin Aghdashloo, Years of Fire and Snow I, 1979, The Farjam Collection, Dubai

MEER INFO

Kunst inspireert. Kunstenaars vroeger en nu laten zich bewust en actief of minder direct, inspireren door het werk van hun voorgangers. Vanuit die bedenking is de tentoonstelling “Memling Now” ontstaan. De unieke meesterwerken van de 15de eeuwse schilder Hans Memling in het Sint-Janshospitaal hebben door de eeuwen heen kunstenaars als Pieter Pourbus, Joshua Reynolds en James Ensor geïnspireerd en beïnvloed. Ook nog vandaag.

Hans Memling

Hans Memling schilderde tussen 1474 en 1490 werken die duidelijk een connectie hebben met voorgangers en tijdgenoten. De schilderijen in het Sint-Janshospitaal zijn geïnspireerd op werk van Jan van Eyck en Rogier van der Weyden. Beide waren ze kunstenaars die een generatie ouder waren dan Memling. Hun composities sijpelen herkenbaar door in het werk dat Memling voor het Sint-Janshospitaal maakte. Het Triptiek met de Aanbidding van de Koningen is gebaseerd op Rogier van der Weydens Columba-Altarstuk uit Keulen en het monumentale altarstuk van het Mystieke huwelijk van de Heilige Katharina is zonder Van Eycks Madonna met kanunnik Joris van der Paele niet denkbaar. De Apocalyps, het rechterluik van dat grote drieluik van Memling, inspireerde misschien zelfs Albrecht Dürer tot zijn reeks houtsnedes over het bijbelse einde der tijden.

Memling now

De tentoonstelling “Memling now” focust niet op de artistieke impact van Memling door de eeuwen heen, hoe interessant ook. Voor de tentoonstelling nodigde Musea Brugge een selecte groep hedendaagse kunstenaars uit die zich in het verleden en tot vandaag door Memling lieten inspireren. “Memling Now” wordt verweven met de vaste opstelling in het Sint-Janshospitaal. De unieke context, de genius loci, van het eeuwenoude hospitaalgebouw en de combinatie met de geselecteerde kunstwerken zorgt voor hoge verwachtingen van alle betrokkenen. Het publiek kan vanaf 1 oktober 2020 genieten van een bijzondere artistieke beleving, een samenspel van vijf hedendaagse kunstenaars met vijfhonderd jaar kunst en geschiedenis in een van Europa's oudste en best bewaarde zorginstellingen. In de tentoonstel-

ling werden zowel bestaand werk als nieuwe creaties opgenomen.

Vijf kunstenaars, drie continenten

Vijf kunstenaars die uit drie continenten afkomstig zijn, nemen deel aan deze tentoonstelling. Het gaat enerzijds om bestaande werken, anderzijds om nieuw werk dat de kunstenaars speciaal naar aanleiding van deze tentoonstelling hebben geproduceerd.

“Wildfire” van **David Claerbout** is zo'n creatieopdracht die vertrekt van de choquerende ervaringen van de vuurzeen in Californië en Australië die als directe gevolgen van de klimaatveranderingen moeten beschouwd worden. Het traumatische van de levensbedreigende vuurzee wordt bij David Claerbout vertraagt tot vuur een kristallijne kwaliteit krijgt. Hiermee sluit de kunstenaar aan bij de verbeelding van de Apocalyps van Memling maar gaat hij ook – bewust of onbewust – op zijn manier in op concepten zoals het vagevuur etc.

Diana Al-Hadid is een uit Syrië afkomstige kunstenares die al als kind naar de VS verhuisde en daar een indrukwekkende carrière ontplooipte. Ze is een van de meest productieve beeldende kunstenaressen van onze tijd en is al sinds decennia in haar werk op een creatieve manier bezig met Hans Memling. Haar werk verlegt de grenzen tussen schilderkunst en beeldhouwkunst met haar driedimensionele wandobjecten en haar monumenten. Ze was altijd geïntrigeerd door Memlings allegorische voorstellingen van vrouwen en ze heeft zijn werk op een authentieke feministische manier in haar eigen werk kunnen interpreteren. Haar participatie aan “Memling now” brengt ouder werk met een nieuwe creatieopdracht samen.

Enkele jaren geleden zorgde **Kehinde Wiley** met zijn project Memling in de Verenigde Staten voor Furore. De zoon van een Nigeriaanse vader en een Amerikaanse moeder behoort vandaag tot de superstars van de internationale kunstwereld. Hij staat gekend om in dialoog met oude meesters portretten van Afro-Amerikaanse modellen te creëren die de

minder geprivilegeerden van vandaag in staat stellen om eigenaarschap te claimen op de geschiedenis. Het project Memling behoorde tot de meest indrukwekkende projecten van Wiley. De reeks, die voordien al getoond werd in the Phoenix Museum of Art en het Brooklyn Museum of Art wordt nu voor het eerst rechtstreeks met werken van Hans Memling geconfronteerd, wat heel wat nieuwe presentatiemogelijkheden inhoudt.

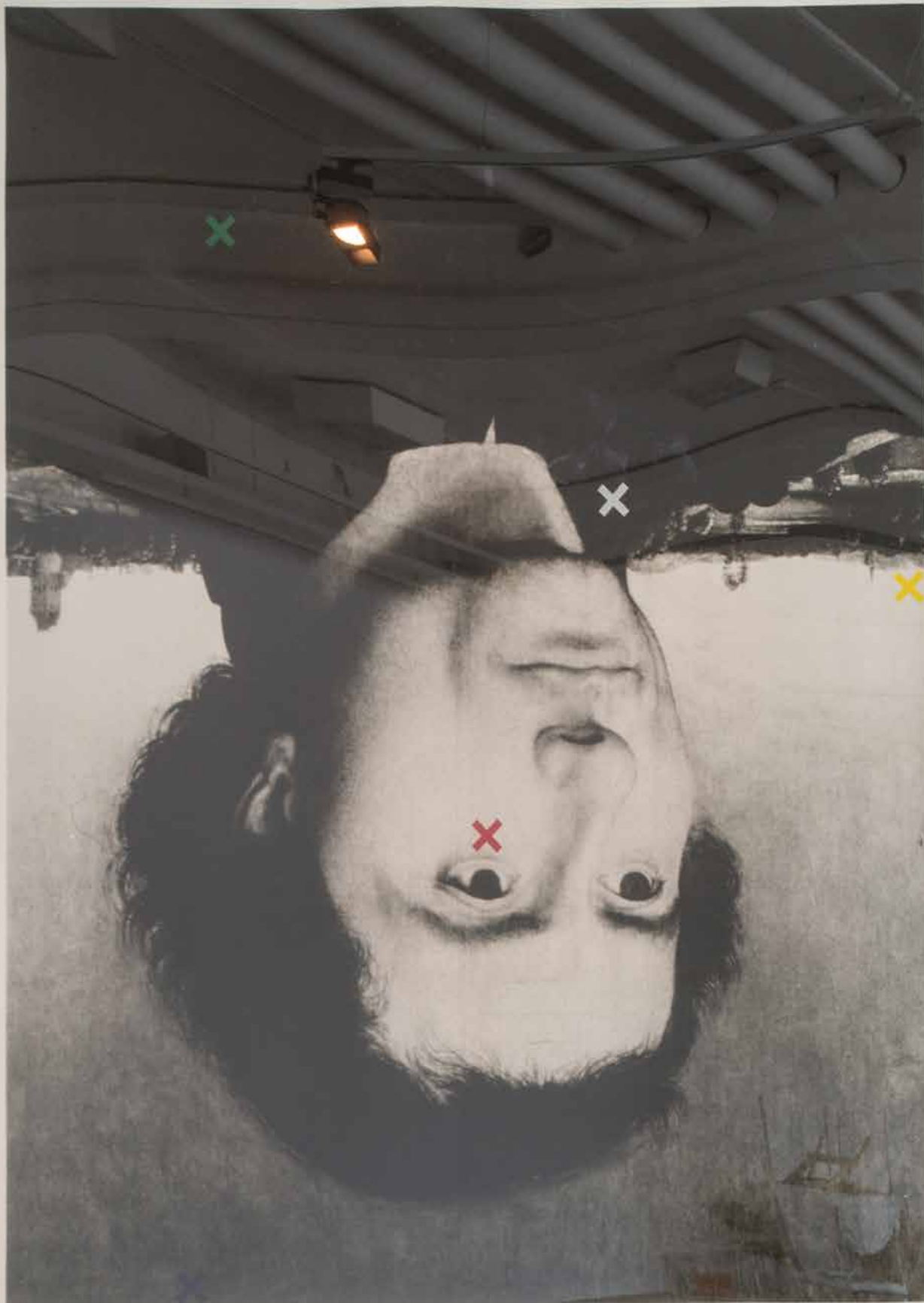
Naar aanleiding van de tentoonstelling worden ook artistieke creatie-workshops georganiseerd waar de participerende kunstenaars uitleg komen geven over hun creatief werk en hoe en waarom zij door Memling zijn geïnspireerd.

Aydin Aghdashloo is een Iraanse kunstenaar van Azerbeidzjaanse afkomst. Hij staat bekend als schilder, graficus, schrijver, docent en curator. In de jaren '70 behoorde hij met zijn 'ogenschijnlijk' naturalistische stijl tot een voorbeeld van de artistieke reactie op de neo-traditionalistische en nativistische bewe-

gingen die het toenmalige Iraans Modernisme beheersten.

Joseph Kosuth is een Amerikaanse kunstenaar, die behoort tot de belangrijkste vertegenwoordigers van de conceptuele kunst uit de jaren zestig en zeventig. In 1981 begon hij de theorieën van Sigmund Freud te gebruiken in een serie zoals 'Cathexis', die bestaat uit tekst en omgekeerde reproducties van schilderijen van oude meesters, gemarkeerd met gekleurde X'en. Hij creëerde ze in functie van 'documenta' van Rudi Fuchs in 1982 en wou iets ironisch doen ten aanzien van de toenmalige revival van de schilderkunst. Hij nam foto's van een aantal kunstwerken, zoals portretten van Hans Memling en hing die ondersteboven in conservatieve houten lijsten. In de psychoanalyse wordt kathexis daarenboven gedefinieerd als het proces van investering van mentale of emotionele energie in een persoon, object of idee.

XXXXXXXXXX To suggest a recognition of limits is to provide more (this 'picture', that 'meaning') than another construction, also here before you, which can be seen as being inside an order or outside a location.

Kehinde Wiley, Portrait of Jacob Obrecht, Courtesy of the artist and Roberts Projects, Los Angeles, California

Hans Memling, diptiek met Maarten van Nieuwenhove, 15de E.

UITZONDERLIJKE BRUIKLEEN

In de 15e en 16e eeuw werden kunstwerken met allegorieën van de kuisheid vaak als huwelijksgevenk gegeven. Geïnspireerd door de verzen van de Italiaanse dichter Petrarca (*Trionfo della pudicizia*), waren deze voorstellingen bedoeld om de deugd te verheffen. Dames in het gezelschap van eenhoorns zijn symbolen van zuiverheid. Dit traditionele schema maakt hier plaats voor een voorstelling waarin de vrouw ontoegankelijk is door haar positie op de top van een door twee leeuwen bewaakte berg. Ze is onaantastbaar, haar deugzaamheid is gegarandeerd.

Dit werk inspireerde Diana Al-Hadid heel direct in de creatie van diverse sculpturen enkele jaren terug. Zo is haar *Citadel* (2017-2018) aan de vijver van Madison Square Park (New York) een herkenbare monumentale driedimensionale interpretatie van Memlings werk. De deugdelijke jonge vrouw lijkt vast te zitten in een berg van amethist die haar als een volumineuze rok omgordt en die haar lichaam volledig onder de plooien verbergt. In Al-Hadids werk vervagen de grenzen tussen figuur en landschap, architectuur en locatie, interieur en exterieur, schilderkunst en beeldhouwkunst, beweging en stilstand. Deze verwarring van grenzen is een integraal onderdeel van haar werk.

Hans Memling, Allegorie van de kuisheid
(1480 of later)

Collectie Institut de France, Musée Jacquemart-André, Parijs

IN DE RAND VAN DE EXPO

LEZING 'WILDFIRE (MEDITATION ON FIRE)' DOOR DAVID CLAERBOUT

De video-installaties van David Claerbout reizen de wereld rond. Zijn nieuwe creatie 'Wildfire (Meditation on Fire)' maakte hij voor de tentoonstelling 'Memling Now' in het Sint-Janshospitaal. In deze lezing vertelt hij over zijn werkproces, de complexiteit van digitale media en zijn digitale beeldpraktijk. Ook de veranderingen binnen onze beeldcultuur en de effecten van een steeds digitalere omgeving op onze lichamelijke en zintuiglijke reflexen krijgen een plek.

Zaterdag 10 oktober 2020 om 20 uur in de concertzaal van het Concertgebouw, 't Zand 34, 8000 Brugge.

Tickets € 9 via In&Uit of te reserveren via www.concertgebouw.be

Boven: David Claerbout, Antwerpen 2017 ©Koos Breukel
Onder: David Claerbout, Wildfire (Meditation on Fire)
2019-2020, single channel video projection, 3D animation,
video, color, stereo sound, Collectie Musea Brugge

DEZE TENTOONSTELLING KRIJGT DE STEUN VAN

AFBEELDINGEN IN HR

Afbeeldingen kunnen enkel voor promotionele doeleinden ten gunste van dit project gedownload worden op volgende link: [flickr.com/photos/museabrugge/albums](https://www.flickr.com/photos/museabrugge/albums)

Gelieve de correcte credits te vermelden die je bij elke foto vindt.

MEER INFO

Afspraak kan geregeld worden via de persverantwoordelijke van Musea Brugge, sarah.bauwens@brugge.be of t +32 50 44 87 08.

Persbezoek aan de exposities is mogelijk op afspraak cfr. rubriek pers onder www.museabrugge.be. De persmap kan ook online geraadpleegd worden en teksten kunnen overgenomen worden via www.museabrugge.be, rubriek 'pers'.

Voor de **buitenlandse pers** staat de **persdienst van Visit Bruges** ook klaar met up-to-date en gepersonaliseerde info over de stad. Zij helpen je graag met het aanbrengen van onderwerpen en contactpersonen, het aanvragen van vergunningen en het organiseren van je trip.

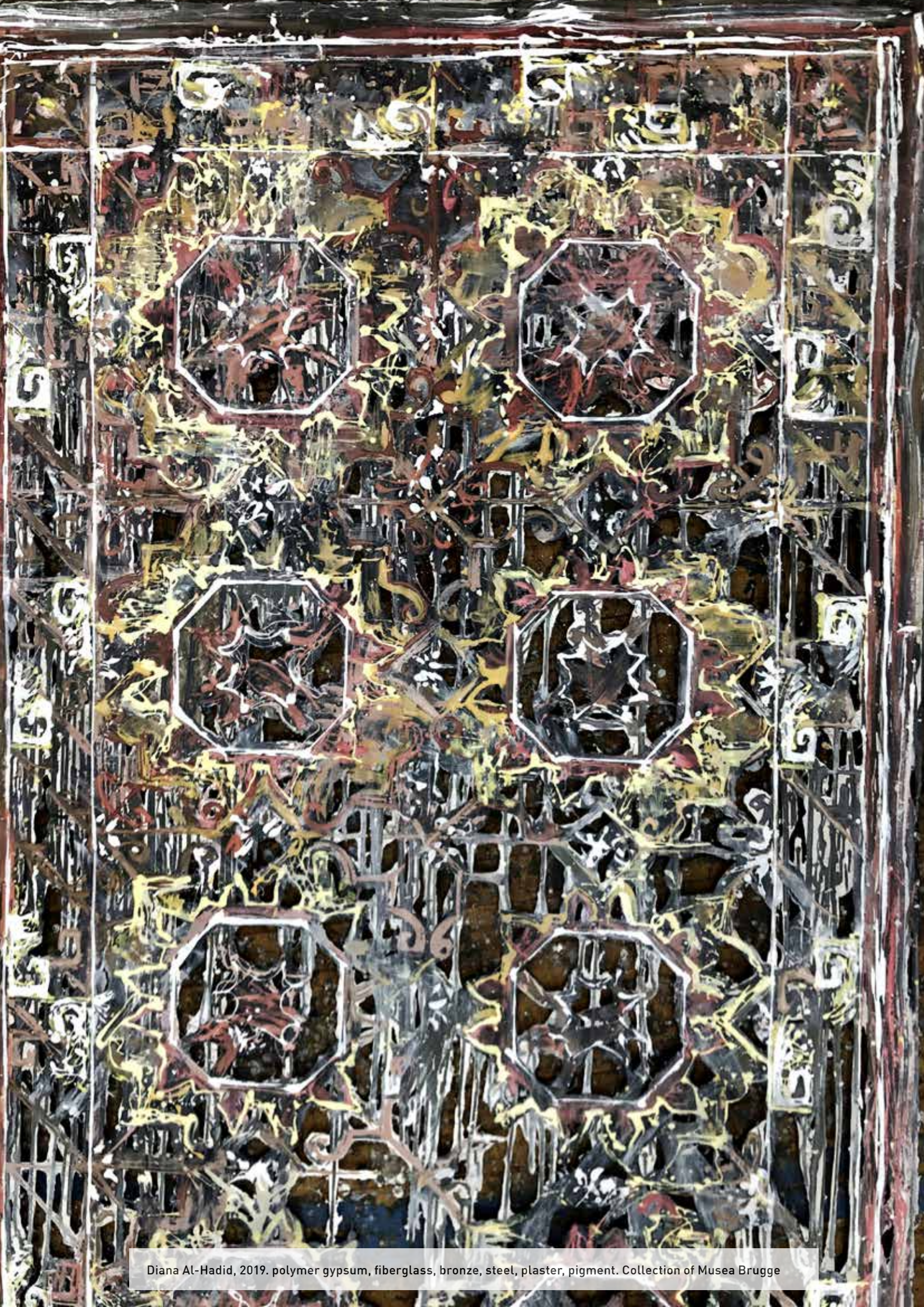
Contact: toerisme.pers@brugge.be

VERZOEK

Wij verzamelen alle mogelijke recensies betreffende onze musea en evenementen. Daarom vragen wij het door u gepubliceerde artikel digitaal te bezorgen aan sarah.bauwens@brugge.be. Met dank voor uw medewerking en belangstelling.

MUSEABRUGGE.BE #MUSEABRUGGE #MEMLINGNOW #SINTJANSHOSPITAAL

Diana Al-Hadid, 2019. polymer gypsum, fiberglass, bronze, steel, plaster, pigment. Collection of Musea Brugge